

HÍRADÓ

NAPILAP

ALAPITVA 1871

SZERDA, 1931 MÁJUS 13

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Bečkerek, Obiliceva ucca 3. szám. Telefon 21

60. ÉVFOLYAM, 109. SZÁM

Előfizetési ár: Évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Egyes szám 1 dinár

Párizsból jelentik, hogy Briand a köztársaság elnökévé való jelölést elfogadta. A francia kamara és szenátus közép és baloldali pártjai küldöttségileg kérték fel Briandot a jelöltség elfogadására. Doumer, a szenátus elnöke, továbbra is fentartja jelöltségét és jelölést vállal Hennessy is.

Rómából jelentik, hogy a pápa Őszentsége a nemrég elhunyt Pompili bíboros helyébe Marchetti bíborost nevezte ki római vikáriusává.

Miklós román királyi herceg szombaton meglátogatta a magyar művészek bukaresti kiállítását és megvásárolta Kunffy Lajos Cigánycsalád című képét. A városi tanács szintén fog a magyar kiállításon a főváros számára képeket vásárolni. Károly király Jorga miniszterelnök útján Kunffy Lajost a román korona-rend aranykeresztjével tüntette ki.

A román kormány elhatározta, hogy a közigazgatási történet királyi dekrétummal felfüggeszti. A dekrétumot az esti hivatalos lap közli. Az „Adeverul” és a „Lupta” című lapok a kormány eljárását alkotmányellenesnek minősítik annál is inkább, mert ez csak a választási érdekeket szolgálja.

A spanyol nemzeti bank az új köztársasági kormány felhatalmazásával a bankjegyforgalmat száz millióval felemelte, mert a tüke kimenekülése következtében nagy a hiány papírpénzben. Állítólag nincs szó inflációról, hiszen ma alig 5 milliárd pezeta bankjegy van forgalomban, holott 1924-ben 4,5 milliárd volt a papírpénz mennyisége és a jegybank az alapszabályok szerint 6 milliárdot bocsáthat ki.

A prágai lapok arról írnak most, hogy Masaryk János, Csehszlovákia londoni követe, mintegy három héttel ezelőtt elvált feleségétől. Masaryk azért vált el feleségétől, mert miatta az angol udvarban kellemetlenségei voltak. A követ ugyanis néhány évvel ezelőtt nősült meg és felesége gazdag amerikai elvált asszony volt. Az angol udvar etikettje szerint elvált asszony nem jelenhet meg a fogadásokon.

Párizs közelében az egyik repülőter felett tegnap délután 150 méter magasságban két repülőgép összeütközött, kigyulladt és lezuhant. Egy ezredes és egy pilótaaltiszt meghalt.

A Dunabánság új bánja Nikolity Milán volt noviszádi hadbíró-tábornok, miniszterelnökségi vezérinspektor

Beograd, máj. 12.
Öfelsége a király tegnapi napról keltezett ukázával a Dunabánság bányájává kinevezte

Nikolity Milán miniszterelnökségi vezérinspektort,

aki mint hadbíró-tábornok tíz évi noviszádi tartózkodás után 1929-ben hagyta el a bánság székhelyét.

Az új bán kinevezésének híre ugy-

Noviszádon, ahol személyét jól ismerik, mint az egész bánság területén, osztatlan örömet keltett. Nikolity Milán csacsaki születésű, jogi tanulmányait Beogradban végezte, majd katonai pályára lépett. 1920-ban nevezték ki hadbíróvezredesnek, majd rövidesen tábornokká léptették elő.

Az új bán valószínűleg a legközelebbi napokban már átveszi hivatalát.

Madridban helyreállt a nyugalom

A kormány teljesen ura a helyzetnek
Tegnap estig még tartottak a zavargások

Madrid, máj. 12.

A minisztertanács a tegnapi események folytatásának elkerülése céljából megtette a szükséges intézkedéseket, többek között kihirdették az ostromállapotot.

A zavargó csoportok szétszóródtak és mindenhol helyreálltak a normális viszonyok.

A kormány teljesen ura a helyzetnek és megadta az utasításokat a vidéki hatóságoknak a zavargások terjedésének megakadályozására.

Tegnap reggel kitört sztrájk délutánra véget ért, a közlekedési alkalmazottak is újból szolgálatba álltak.

A lapok, pártállásra való tekintet nélkül, felhívást intéztek a lakossághoz, hogy támogassa a kormányt a rend fentartására irányuló munkájában.

Madrid, máj. 12.

A spanyol fővárosban vasárnap kitört zavargások a tegnapi nap folyamán is tartottak.

A lapokat felkérték, hogy a szokott időnél hamarabb jelenjenek meg, hogy a közönség mielőbb értesüljön a lefolyt eseményekről. A miniszterek állandóan együtt vannak, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket.

Több lap szerkesztőségi épülete előtt őrséget állítottak fel.

A zavargó tömeg a tegnapi tüntetések során felgyújtotta a karmeliták rendházát és a jezsuiták zárdáját. A templom és zárdaépület lángokban áll. A tüzoltóság teljesen tehetetlen a tüzzel szemben.

A belügyminiszter az este kijelentette, hogy a fővárosban és környékén eddig tíz kolostort gyújtottak fel.

Válságba jutott Ausztria legnagyobb pénzintézete

Az állam elősegíti a Kreditanstalt szanálását

Bécs, máj. 12.

A bécsi Kreditanstalt a múlt év folyamán 140 millió schilling veszteséget szenvedett.

Ausztria legnagyobb bankjának megmentése érdekében az osztrák nemzeti tanács elé szerdán szanálási javaslat kerül, amely szerint az állam 100 millióval, az osztrák nemzeti bank és a Rothschild-ház 30-30 millióval siet a Kreditanstalt segítségére.

Az osztrák kormány a Kreditanstalt zavarait az utolsó pillanatig titokban tartotta és csak most, hogy feltétlenül biztosítva van a szanálás, hozta nyilvánosságra.

Budapest, máj. 12.

A bécsi Kreditanstalt válságával kapcsolatban, a budapesti bankvilág vezető köreiből úgy nyilatkoztak, hogy a magyar pénzügyi piacra nem lesz hatással Ausztria vezető bankjának pénzügyi nehézségeibe való kerülése.

Az esetleg mégis felmerülő magyar érdekek megvédése céljából Popovics Sándor, a magyar nemzeti bank elnöke tegnap Bécsbe érkezett és ma részt vesz azokon a tanácskozáson, amelyek a Kreditanstalt végleges szanálására megindulnak.

Ghica román külügyminiszter a tegnap esti sajtóteán megjelentekkel közölte, hogy a népszövetség genfi ülésén Romániát újból Titulescu fogja képviselni.

A londoni „Daily Express” cses hangú cikkben támadja az angol népszövetségi uniót, amelynek célja a népszövetség eszméjének népszerűsítése. Bírálja Franciaországnak a népszövetségen belül kifejtett politikáját és arra az eredményre jut, hogy Nagybritánia forduljon el Európától és a népszövetségtől és orientálódjék saját domíniumai és Amerika felé. A józanság utja kiéle vezet Genfiből, fejezi be cikkét a „Daily Express”.

Strafella dr., az osztrák szövetségi vasutak vezérigazgatója, ma reggel Budapestre érkezett, ahol a mai nap folyamán Samarjai Lajossal, a Máv elnökgazgatójával folytat tanácskozásokat.

A kikindai törvényszék ötös tanácsa tegnap tárgyalta a tavaly pünkösdkor Krszturon történt gyilkossági bűnpört, amelynek áldozata Cvejn Bogdán sztáribecsei lakos. Cvejn Bogdán át akart szökni Magyarországra és Németh Györgyöt kérte fel, hogy vezesse át a határon, amiért négyszáz dináros díjazást ajánlott fel. Németh vállalkozott a feladatra, de utközben Cvejnt a magával hozott vasdoronggal leütötte, majd kirabolta. Az áldozatnál talált 850 dinár készpénzzel és tízezer dináros betétkönyvvel megszökött. Németh elárulta borzalmas titkát a feleségének, aki később a halálos ágyán elmondotta a történeteket hozzátartozóinak, akik viszont a csendőrséget értesítették. A gyilkos a tárgyaláson azzal védekezett, hogy Cvejnt azért ölte meg, mert nem akarta megfizetni a kialakított négyszáz dinárt. A bíróság rablógyilkosság bűntettében bűnösnek mondotta ki és életfogytiglani fegyházra ítélte.

A légiposta szolgálat, amely Amsterdami és Batavia között kétheten kint közlekedik, rekordot állított fel, mennyiben az utat oda-vissza hét nap alatt tette meg.

Délolaszországban, Basilicata környékén tegnap földrengés pusztított, amely még nem szűnt meg, a földlökések még egyre tartanak. Tegnap délután Malliban újabb lökések érezték. A hétfő délelőtti erős földrengés következtében az ujonan épült, földrengésálló házakon kívül, majdnem minden épület megrongálódott. III. Frigyes császárnak az egész vidék jellegzetességét megadó norman kastélya is, amelyet a tavalyi földrengések óta részben már kijavítottak, újabb károkat szenvedett.

Becskerek közgyűlése a közintézmények meghagyását kéri, mert ez létérdeke a városnak

Csökkentik a városi tisztviselők fizetését — Uj mozgalmat indítanak a vámhivatalért — Borovánszki Géza ügye és más fontos kérdések a közgyűlés előtt

Becskerek, máj. 12.

Becskerek város képviselőtestülete hétfőn délután Sztrefanovity Milos polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott a kerületi inspektorátus (volt megyeháza) nagyszobájában, a képviselőtestületi tagok élénk érdeklődése mellett. Napirend előtt Sztrefanovity polgármester kegyeletes szavakban emlékezett meg Matity Sztrefanovity dunai bán és dr. Sztajity Jován városi főorvos elhalálozásáról és indítványára a közgyűlés felállításáról és lekegyeletéről az elhunytak iránt.

Becskerek város a munkásbiztosító megmaradásáért.

A határozatképesség megállapítása után Moljac Milivoj báni tanácsos kért szót és a becskerek kerületi munkásbiztosító megszüntetését tette szóvá. A becskerek kerületi munkásbiztosító pénztár közel ötven tisztviselőt és tizenkét orvost foglalkoztat és kirendeltséggé való lefokozásával

két-három tisztviselő és két-három orvos marad a becskerek kerületi munkásbiztosító pénztár szolgálatában,

ami a lakosságot ért erkölcsi és anyagi károkon kívül a fogyasztók csökkenését jelenti a kereskedőtársadalom részére. Beszéde végén azt indítványozta, hogy

küldjenek határozati javaslatot a központi munkásbiztosító pénztárnak és a szociálpolitikai minisztériumnak és kéri, hogy ezt a Bácskai lakossága szempontjából rendkívül fontos közintézményt hagyják meg Becskereken.

Zsupánszki Szlávkó dr. báni tanácsos a munkásbiztosító pénztárral kapcsolatosan szintén felszólalt és ki jelentette, hogy véleménye szerint,

hatásosabb lenne, ha küldöttséget küldenének

— ha szükséges, a miniszterelnökhöz is — és a küldöttség hangoztassa a döntésre illetékes személyek előtt, hogy a becskerek kerületi munkásbiztosító pénztár megszüntetése — annyi fontos közintézmény elvesztése után — a város éltető erejének átvágását jelenti és ezért a deputáció mindaddig ne térjen vissza Becskerekre, amíg megnyugtató ígéretet nem kap a kérelem teljesítésére nézve.

Mit veszett a város.

Ugyanebben a kérdésben felszólalt még Nikolity Nikola Bata báni tanácsos, aki elmondta, hogy nemcsak a becskerek kerületi munkás-

biztosító pénztárt szüntetnek meg, hanem a városban elterjedt hírek szerint a vasuti műhelyt is áthelyezik — hallomása szerint Kraljevóba — és alighanem erre a sorsja jut a bácskai kereskedelmi és iparkamara és a Becskereken működő bácskai árvaszék is, ezért a város képviselőtestülete nem mehet el közömbösen e tények mellett.

— Meg kell állapítanunk — folytatta beszédét, hogy mit veszítettünk el. Elment a postaigazgatóság, kerületi pénzügyigazgatóság, a tanítóképző, a vámhivatal, a munka és gőzkazán felügyelőség, a katonai divíziós parancsnokság, a bácskai agrárszövetség a jegyzőtanfolyam és a szerb árvaház. Ilyen sok közintézmény birtokában a város különböző terheket vállalt, amelyek viselésére most nem képes, mert fogyasztói jelentős részét elvesztette.

Küldöttség megy Beográdba

Végül a közgyűlés Risztity Gyóka indítványára elhatározta, hogy küldöttséget meneszt Beográdba és kéri a becskerek kerületi munkásbiztosító pénztár további fentartását. A küldöttségbe dr. Zsupánszki Szlávkó, dr. Rajity Tósa, Moljac Milivoj, Nikolity Nikola Batát és Milyityev Zsivát választották be.

Betöltik dr. Sztajity Jován állását.

Rajity Tima városi főjegyző ezután felolvasta dr. Mijajev Luka indítványát, hogy a dr. Sztajity Jován városi főorvos elhalálozásával megüresedett főorvosi állásra írják ki a pályázatokat, dr. Iszakovity Vojislávot bízzák meg a főorvosi teendők ellátásával, dr. Iszakovity Vojisláv eddigi munkakörének ellátására pedig hatalmazzák fel dr. Krisztity Dimitrije szerződéses városi orvost. A közgyűlés az indítvány egyhangú elfogadása után, áttért a napirendre.

Uj mozgalom a vámhivatalért.

Rajity Tima főjegyző felolvasta a felettes hatóságok által jóváhagyott korábbi képviselőtestületi határozatokat, beszámolt a város nyersolaj-behozatalánál kiszabott 61.000 dináros vámbírság törlesztéséről, — amelyről a Híradó annak idején már részletesen írt — majd ismertette a vámhivatal ügyének állását és bejelentette, hogy a belügyminisztérium megsemmisítette a vámhivatal céljaira kiszemelt épület megvételét és a vámhivatal kérdése általában olyan kedvezőtlen fordulatot vett, hogy a tanács az ügynek a napirendről való levételét javasolja.

Risztity Gyóka szólalt fel a vámhivatal ügyével kapcsolatosan és ismertette azokat a nehézségeket, amelyek a postacsomagok belacrkvai elvámolása körül keletkeznek és azt indítványozta, hogy

ismételten kéri a vámhivatal felállítását, vagy legalább a postacsomagok Becskereken való elvámolását.

A vámhivatal néhány éves fennállása alatt Becskerek városának két millió 600.000 dinárt jövedelmezett a kövezetvám behajtásával és így a városnak anyagi szempontból is elsőrendű érdeke a vámhivatal újra való megszerzése.

Nikolity Nikola annak a véleményének adott kifejezést, hogy hatékonyabb volna, ha a gazdasági érdekeltségekből alakuló küldöttség menne Beográdba. A közgyűlés ilyen értelemben határozott is.

Kiegészítik a városi bizottságokat.

Az ülés ezután kiegészítette a városi felügyelő-bizottságot és elnökvé Nikolity Emil gyógyszerést választotta, megalakította a villammi és egészségügyi bizottságot is, amelyek közül a villammi bizottságba dr. Mijajev Luka ügyvéd, Zsivkovity Vojisláv mérnök, dr. Zsupánszki Szlávkó ügyvéd, Schwirtlich Alajos szeszgyáros és dr. Rajity Tósa ügyvéd, az egészségügyi bizottságba pedig dr. Pésity Aron, dr. Dekanity Gyuró és dr. Neumann Gyula orvos, Nikolity Emil és Moljac Milivoj gyógyszerész és Risztity Gyóka kereskedő került be.

Rendezik a polgármester fizetését.

A napirend következő pontja a polgármester fizetésrendezése volt. A közgyűlés úgy határozott, hogy Sztrefanovity Milosnak, aki március 14-ike óta ellátja a polgármesteri teendőket, kiutalja a régi tanácsnoki javadalmazása és a polgármesteri fizetés közötti különbözetet, majd ráter a közgyűlés Sztrefanovity Nikola volt becskerek polgármester nyugdíjkérvényének tárgyalására, aki 1929 április elsejétől 1931 március 14-ikéig, tehát közel két éve volt a város alkalmazásában és 14 évi és 5 hónapi szolgálattal ment nyugdíjba, úgy hogy évi 20.556 dinár nyugdíj illeti meg.

Rajity Tósa dr. szólalt fel a nyugdíjazással kapcsolatosan és azt indítványozta, hogy illetékes helyen tegyék szóvá a nyugdíjasok ügyét és kéri, hogy a fiatalon felmentett munkaerőket más önkormányzati vagy állami hatóságnál alkalmazzák. Indítványára Sztrefanovity Nikola nyugdíjügyét levették a napirendről.

Borovánszki Géza ügye.

A felszólaló ezután Borovánszki Géza árvaiügyi tanácsnok ügyéről kért felvilágosítást a polgármestertől. Borovánszki, hallomása szerint,

százszázalékkal károsította meg a várost és rengeteg sikkasztást követett el. Azt javasolta, hogy küldjenek ki bizottságot Borovánszki működésének felülvizsgálására, mert ténykedéséért az árvaszéki ülés valamennyi tagja felel.

A másik ügy, aminek kivizsgálását fontosnak tartja, a villanytelep bérbeadása, ami körül különböző mende mondák keltek szárnyra. Hogy

ne adjanak lehetőséget a felelőtlenül terjesztett híreknek és eloszlassák a gyanúsításokat, küldjenek ki egy három tagú bizottságot,

amelybe feltétlenül válasszák be Krizsanov Pája volt városi főszámvívót, aki az ügy minden részletét ismeri.

Rákity Lázár, Lozanity Szlávkó dr. városi ügyész és Moljac Milivoj hozzászólása után Sztrefanovity Milos polgármester válaszolt a felszólalónak és bejelentette, hogy tényleg nagyarányu visszaélések történtek a városi árvaszéknél és a felelősség kérdésében még nem tudták megállapítani, hogy Borovánszkin kívül terhel-e valakit a felelősség. A báni hivatal részéről ma egy bizottság érkezett Becskerekre, amely felülvizsgálja a Bajan vizsgálati fogságban ülő Borovánszki viselt dolgait.

Nyugdíjazás — alkalmazás.

A közgyűlés ezután 35 évi szolgálattal nyugdíjazta Napholz Sándor városi kiadót, napidíjasi minőségben alkalmazta Pretz Hugó volt városi kataszteri nyilvántartót, elutasították Dimitrijevit Neven volt becskerek rendőralkapitány kültözködési segély kérvényét, hozzájárultak, hogy Melencin minden év áprili 1-én országos vásárt tartsanak és letárgyaltak számos segélykérvényt.

Beszűntetik a bankettezést.

Hosszabb vita keletkezett a baromfi-szövetkezet bankettjének a számlája körül, Nikolity Nikola figyelmeltette a városvezetőséget, hogy fennáll már egy határozat, hogy a bankettezést beszüntetik, kéri, miért nem fizette a bankett költségeit a szövetkezet, amely a kiállítás céljaira különben is tizezer dinár segélyt kapott a várostól és 70.000 dinárt az államtól. A közgyűlés

kívételesen még engedélyezte az 1800 dináros számla kiegyenlítését

Szavin Milutin városgazda referált a tanács javaslatáról, hogy az uccaseprők havi fizetését 800 dinárról 600 dinárra szállítsák le és az így megtakarított pénzen vegyenek fel kilenc új uccaseprőt. Az indítványt az állandó választmány úgy módosította, hogy csökkentsék az uccaseprők fizetését 100 dinárral és alkalmazzanak négy új uccaseprőt. Zsupánszki Szlávkó dr. szerint tíz új uccaseprőt kellene felvenni, mert ezzel is segítenék a szegény becskerek munkanélkülieket, akik példáulan viselik helyzetük terheit és nem kerülnek összeütözésbe a büntető törvénnyel, mert ha történnék is büncselekmények, ezt leginkább idegenek követik el.

Nem szállítják le az uccaseprők fizetését.

Nikolity Nikola szerint, a fizetésredukción nem az uccaseprőknél, hanem a városi tanács körében kellene kezdeni, nem érti, miért van a városi tisztviselőknek több fizetése, mint az államiaknak. Dolgozzák át a városi tisztviselők illetmény-szabályzatát

az új tisztviselőknél. He... számát... igazán el...

Zsupán... új uccaseprők becskerek... Lázár... város... kiegészít... Sztrefan... tesse után... illetmény... zás alatt... leszállítás... rendről.

mint

1756

A sz... vagy... zartemb... egy kott... fiatal... írott gya... sárguló... kor a kis... aki gyer... mielőtt... vésznök... ennek a... valaki... öccse... Wolfgang... nek épít... kölcsön... az utók... ott huzó... meniette... az egyik...

Ezt a... kis Wo... egy nap... dős lett... alatt tan... Pedig... zebbek... ket mana... tanuló... álló mel... két kéz... adni. Va... minden... nűitek... négy-öt... el. De... nagyobb... özi. A... ott dis... melyek... Wolfga... Jóforma... mellett... a kis... Lipótnak...

Moza... zikus... akinek... ismerte... Foglal... Lipót... fekvési... sek zene... zenetara...

Az új... Lipótnak... csak ke... kettő... Amadeu... dicsősé... Ha v... nelmet... nagyobb... többnyit...

az új tisztviselőtörvénynek megfelelően. Helyes, hogy az uccaseprók számát növelik, mert városunkban igazán elkélne a 34 uccasepró.

Becskerekiek előnyben...

Zsupánszki Szlávkó dr. kérte, hogy új uccasepróként a jövőben csak becskerekit alkalmazzanak, Rakity Lázár pedig ugyanolyan szempontok figyelembe vételét kérte a város által elartott rendőrlégénység kiegészítésénél.

Sztefanovity polgármester bejelenése után, hogy a városi tisztviselők illetményszabályzata máris átdolgozás alatt van, az uccaseprók fizetés leszállítási ügyét levették a napi-rendről.

Mozart, mint egyházi zene- költő

1756 jan. 27.—1791 dec. 5.

A szalzburgi Mozart-muzeumban, vagy mint röviden nevezik: Mozarteumban, többek között őriznek egy kottaízüzetet is, amely tele van fiatal zongorajátékosok számára írott gyakorló zenedarabokkal. Ez a sárguló papirusos kottaízüzet valamikor a kis Mozart Mária Annáé volt, aki gyermekkorában használta, még mielőtt a legnagyobb zongoraművésznek egyike lett. Ő forgatta ennek a kis füzetnek lapjait és még valaki: okos, ragyogó szemű kis öccse, a kis csodagyerek: Mozart Wolfgang Amadeus. És a kis füzetnek éppen az a néhány szelvényzet kölesönöz különösebb érdekességet az utókor számára, amely jegyzetek ott húzódnak meg az öreges triók menüettek mellett és amelyek közül az egyik például így szól:

Ezt a menüettet és ezt a triót a kis Wolfgang 1761 januárius 26-án egy nappal azelőtt, hogy őt eszten-dős lett, este féltizkor egy félóra alatt tanulta meg.

Pedig ezek a zenedarabok nehezebbek voltak, mint azok, amelyeket manapság adnak föl a zongorát tanuló kis növendékeknek. Két önálló melódiájuk volt és ezeket mindkét kézzel, értelmesen kellett előadni. Valóságos csodának tűnhet föl mindenki előtt, hogy ezeket a menüettek és triókat valaha egy négy-öt esztendő fiúcska játszhatta el. De ez a fákó, vén füzet még nagyobb csodák dokumentumait is őrzí. A füzet utolsó oldalain ugyanis ott díszlik néhány zongoradarab, melyeket az ötsztesztendős Mozart Wolfgang Amadeus komponált. Jóformán valamennyi zenedarab mellett van néhány jegyzet, amelyek a kis csodagyerek apjának, Mozart Lipótnak kezeirásai.

Mozart Lipót maga is kitünő muzsikus volt. Ő maga tanította fiát, akinek tehetségét legelőször is ő ismerte föl.

Foglalkozására nézve Mozart Lipót karmester volt a gyönyörű fekvésű Salzburg városában, az érsek zenekarában és amellet kitünő zenetanár is volt.

Az érseki karmesternek, Mozart Lipótnak hét gyermeke született, de csak kettő maradt életben. Am ez a kettő — Mária Anna és Wolfgang Amadeus — annál több örömet és dicsőséget szerzett szüleinek.

Ha végig lapozgatjuk a zenetörténelmet, rájútunk arra, hogy a legnagyobb egyházi zeneköltők, legtöbnyire olyan szülőktől származ-

Néhány napja szabadult ki a fogházból

és a nyílt uccán agyonlőtte ellen- felét egy ruszkoszelo telepés

Gyilkosság a vetésbe tévedt baromfiak miatt

Ruszkoszelo, máj. 12.

Tegnap délután 5 óraker a Ruszkoszelo közelében lévő telepen gyilkosság történt:

Vucsicsevity Márkó telepés három revolverlövéllyel megölöte Rajicskovity Rada nevü telepestársát.

A hercegovinai származású Vucsicsevity Márkó régi haragosa volt Rajicskovitynak, mert baromfiat egyizben a vetésében találta emiatt

a múlt évben már rálött és sulyosan megsebesítette,

ezért 11 hónapi fogházbüntetést töltött ki és a kikindai fogházból csak a napokban szabadult ki.

Tegnap délután az uccán találkozott Rajicskovitytal, kirántotta a revolverét és három lövéssel megölöte ellenfelét, majd utánna Kikindára ment és

önként jelentkezett az ügyész-ségnél.

Per egy ötvenkétezer dináros villanyszámla körül

Milyen erősségü áramot kötött ki Jasatomity község?

Becskerek, máj. 12.

Érdekes per letárgyalását kezdte meg Brankovity Sztéván törvényszéki bíró, mint polgári egyesbíró. A Keilbach Testvérek Jásatomityi cég, amely a villanytelep tulajdonosa,

52.000 dináros villanyszámla kiállításának megtagadása miatt pert indított Jásatomity község ellen.

A Keilbach Testvérek keresete szerint, Jásatomity község megtagadta az uccai villanyvilágítás áramdíjának kiegyenlítését, holott előzőleg éveken keresztül pontosan fizette a világítást és a villanytelepet az áramdíj jogosan megilleti.

A tegnapi tárgyaláson Jásatomity község képviselője azzal védekezett, hogy

a cég a szerződés ellenére, nagyobb kapacitású áramot bocsátott az uccai vezetékbe

és így a fogyasztás aránylagosan több, mint amennyit kikötöttek és eddig csak azért fizették a számlákat mert erre a körülményre csak most lettek figyelmesek. Védekezésében hivatkozik Jovanovity Koka mérnök szakértői véleményére, amely megerősíti a község feltevését.

A Keilbach Testvérek cég kétséghelyre vonja a község állítását az áram erőssége tekintetében és azt állítja, hogy

a villanytelep felállítására idején, 1929 őszén, a község bizottságilag átvette az uccai villanyhálózatot és nem emelt kifogást sem az égők elosztása, sem az áramszolgáltatás kapacitása tekintetében.

A tárgyalást vezető Brankovity Sztéván törvényszéki bíró elrendelte a bizonyító eljárást és a napokban tartandó folytatolagos tárgyalásra több tanut idézett be.

nak, kiknek apjuk valamely templomnál mint orgonista, harmester, kántor sőt mint énekes is működött. A vallásos szellem és az abban való nevelés, a liturgia teljes ismerete és átérzése valamint lelkiülete képesít valakit arra, hogy az egyház törvényeinek megfelelő munkát végezzen. Ilyen volt az érseki karmester Mozart Lipót és olyan lett minden idők egyik legnagyobb zeneköltője fia Wolfgang Amadeus.

Hat esztendő volt még csak a kis Mozart Wolfgang Amadeus, amikor apjával és nővérével elindult első művészi körútjára, ahol mindenütt a legnagyobb csodálattal fogadták. Ausztria császára „kis boszorkánymesternek” nevezte el. Mária Terézia az ölébe kapta és összecsofolta.

Első művészi körútja egy esztendőig tartott. Minden faluban, minden városban, amerre a postakocsi vitte őket és pihenést tartottak, a kis csodagyereknek első útja a templom volt, ahol megragadta az alkalmat, hogy orgonázhasson.

Az akkori szalzburgi érsek is sokat hallott már a kis zenei csodáról és arról is, hogy a fiúcska a templomi zenében éppen olyan jártas, mint a világi zenében. Elhívta tehát magá-

hoz a kis Wolfgang Amadeust, bezárta egy szobába, amelyben egy zongora is volt, elébe tétetett tintát tollat és papírost és azt mondta a megijedt kis fiúnak, hogy ki nem engedi onnan nyolc napig, amíg meg nem komponál egy oratóriumot. Két nap alatt megkomponálta az oratóriumot, amely olyan nagyszerűen sikerült, hogy az érsek előadatta Salzburgban és Salzburg városa még soha olyan lelkes ünnepeltetést nem látott, mint aminőben annak a kis rövidnadrágos fiúcskának volt része.

Az érsek ezeketán érseki hangversenymesterévé nevezte ki.

Később olaszországi útjában minden templom megtelt hallgatókkal, ha a nagy művész orgonált, — aki akkor már — tizennégy esztendő volt.

Rómában a sixtusi kápolnában alkalmá volt hallani a híres „Miserere” Allegrinek gyönyörű szerzeményét, amelyet Mozart egyszeri hallás után leirt — és saját zenekarával is eljátszotta. Mozart első miséjét: Missa brevis in D. 1774 augusztus 3-án fejezte be. Ezenkívül irt még 12 misét, köztük az 1786-ban irt híres B-dur miséjét is.

Mint a „Hiradó” megírta a becs-

kereki róm. kat. plébánia templom ének- és zenekara folyó hó 24-én Pünkösdsvasárnap délelött 10 óraker a rádió közvetítésével mutatja be e nagy alkotását. Graduale után Láng Imre zenetanár és zeneszerző Mozartnak Larghettoját fogja játszani utána pedig husz perces ünnepi prédikációt tart Kovács István vikárius generális, prelátnak, apátplébános: az énekes nagymisét Gutjahr Károly, szentszéki tanácsos, Brunnet Ferenc és Stein Sándor káplánok segédletével fogja celebrálni.

Weninger József egyházi karnagy és dirigens, aki nagyon régi zenész családból származik és 9 éves gyermekkorá óta muzsikus. Vel. Becskerekén pedig már 28 éve e pályán működik, ugyszintén nagytehetségü Ernő fia az orgonán, valamint a „Hiradó”-ban már említett rég kipróbált énekesek elég garancia arra, hogy e nagy művész dicsőségét és e műnek előadását továbbra is az ő nagy nevéhez méltón hirdessék.

Mozart működését az orgonán is egyházi műveivel kezdte és rövid 35 éves életét Requiem-je fonséges akordjaival fejezte be 1791 december 5-én.

HIREK

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint, északi légáramlással változékony, különösen éjjel hűvös idő várható.

Rodics érsek is résztvesz az oratórium mai előadásán. A becskerekai érseki (gimnáziumi) templomban ma este adják elő Hajdn híres oratóriumát a „Die Worte des Erlösers am Kreutze”-t. Amint értesülünk, az oratórium ma esti előadásán résztvesz P. Rodics Rafael érsek-adminisztrátor ökegyelmessége is titkáranak Pater Justin kíséretében.

A magyar közművelődési egyesület idei első felolvasó ülése május 25-ikén délután lesz. Az előadás az emberi művelődés-történet egyik legérdekesebb ágával a divattal foglalkozni. Az előadás keretében régi korok divatai élednek föl, hogy sikkos becskerekai uriaszonyok és leányok interpretálásában végigvezessenek bennünket a divat óriási mezején. Mindazokon a divatokon, di vatörületeken végig, amelyeken az emberiség fokozatos fejlődése során végigment.

A világhírü Don Kozák kórus egyetlen dalestélye május 12-ikén, kedden este 9 óraker lesz a Balkán mozgóban. Jegyek a mozgószínház pénztáránál kaphatók.

Miss Jugoszlávia Becskerekén. Az AK Vojvodina e hó 16-ikán este 9 órai kezdettel „Miss Jugoszlávia” tiszteletére táncestélyt rendez a Narodna Odbrana összes termeiben.

Becskerek halottai. Tábor Henrik 65 éves napszámos, Klein Mór 81 éves kereskedő, Vragovity Imre 69 éves fazekasmester.

Kérelem. Felkérem az osztálytársaimat, akkikkel 1901-ben a volt becskerekai piarista főgimnáziumban érettségiztem, hogy közöljék velem címüket. Arányi Jenő hirlapíró, (a Napló szerkesztősége) Szubotica.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Jön!
A legnagyobb tonfilmoperett:
Monte Carlo
Vajda Ernő novellája nyomán.

Kedden, 12-én 5, 7 és 9 órákor Szerdán, 13-án
TONFILM! **POGANIN.** TONFILM!
E tonfilmben Ramon Novarro gyönyörű szerelmi dalokat énekel.

Helyárak: 2, 4, 6 és 8 dinár.

Pongrácék, a tapintatlanok

Na urak: Pongrác, Szervác és Bonifác urak, önök megint csak alaposan kimeccskéztek velünk szegény embergyerekekkel. Még csak mára jelzi nagybecsű érkezésüket a kalendárium és Önök máris olyan hüvösséget küldtek jelöltárként nyakunkra, hogy tegnap este például bundában is vacogtak a fogak és a legpirosabb mosolyok is: holmi fagyott virágszirmok, leperregtek a téglavörösré sminkelt nő arcokról. Nem is értem. Hát maguknak tisztelt fagyos szentek, nincs semmi érzésük a lira iránt? ... Maguk nem látják, hogy itt gyöngyvirágos május van és a leányzók be akarják mutatni legrövidebb lengességüket a Bega-parton? Meg, hogy a kávéházak is kiteraszzkodtak már az uccára? Mindeme hatalmas emberi törekedések hidegen hagyják Önöket? ... Hallatlan.

Pedig csak látni kell, hogy nekikészülődünk a kikeletnek, amely nagyon kényes kisasszony volt az idén. Sokáig váratott magára és amikor már úgy csinált mintha eljőne, csak az ajtóküszöbön jött. Ott meggondolta magát és visszafordult. Mondom: nagyon kényes kisasszony. Hiába rakták ki a korszóra a padokat, a tavaszi molett-ségben dagadó barna folyón hiába fürdött meg a parton állók bámulatára néhány bronztestű bajnok... mindez nem hatotta meg Tavasz öngagságát: le hagyott bennünket égni a randevuval. Megvallom őszintén, az a gyanom, hogy ebben maguknak is van részük kedves Pongrác, Szervác és Bonifác urak. Ahogy én magukat elképzelem, Önök biztos holmi száraz, kellemetlen, vén erkölcsprédikátorok lehetnek, kimértek, hüvösek, olyan fagyosak egyszóval. Nem csoda, ha a kényes kisasszony, akinek erősen nyomában voltak eddig, nem merte átengedni magát annak a bolondos csóknak, amelyre pedig ő is legalább úgy vár, mintjmi sóvárgó legények errefelé lent. Szerencse, hogy maguk Pongrácék a bölcs törvény szerint péntekre elkerülnek az utból és öngagsága pajkos nevetéssel szökhet be a nyitott kapun.

A ljubljana mintavásár igazolványai megérkeztek és a banskói kereskedelmi és iparkamarában kaphatók.

Miss Jugoszlávia Beeskereken. A beeskereki Vojvodina sportegyesület meghívta Beeskerekre Miss Jugoszláviát, Urbán Katicát, akinek tiszteletére május 16-án, szombaton este nagyszabású táncestélyt rendez a Narodna Odrana (Kaszinó) helyiségeiben. Miss Jugoszlávia elvállalta a meghívást és ma Beeskerekre érkezett táviratában jelzi, hogy szombaton délután fél kettőkor érkezik Beeskerekre édesanyja társaságában. Urbán Katicát a beeskereki régi állomáson fogadják ünnepélyes keretek között, autója lassan fog begördülni a Vojvodina szállóig, hogy utközben is megcsodálhassák

és ünnepelhessek Miss Jugoszláviát, akinek bevonulása bizonyára hasonló lesz a szuboticiához és a noviszádihoz, ahol több száz főre rugó tömeg ünnepelte a legszébb jugoszláv lányt. Az állomási fogadóbizottság elnökei Elek Viktor cukorgyári igazgató és Vajda Lajos főgimnáziumi tanár lesznek és ők állnak a rendező-bizottság élén is. Miss Jugoszlávia a délutánt pihe-néssel tölti és este fél tíz órákor megjelenik a Vojvodina bálján, ahol a táncmulatság minden résztvevőjével szívesen táncol — mert mint már Szubotican kiderült — szenvedélyes táncos is. A bálon természetesen autogramot is szívesen osztogat.

A Magyar Közművelődési Egyesület könyvtára Cara Dusana ucca 21. alatt megnyitott és minden délután 3 órától 7 óráig áll díjtalanul a tagok rendelkezésére.

Lesz-e miből megélnünk a földön?

Beeskerek, máj. 12.

A múlt század óta a föld lakossága kilencszázmillióról több, mint kétszeresre emelkedett, ami arra birta a tudósokat, hogy időnként pesszimiztikus megállapításokkal riasztgassák a világot, különösen a nyersanyagkészletek és a termelés elégtelenségével kapcsolatban. — 1890-ben például Sir William Crookes, egy akkor közismert tudós, kijelentette, hogy abban az esetben is, ha a világ gabonatermő országai a legmodernebb eszközökkel dolgoznak, az Urnak 1931-ik esztendejében már nem lesz a lakosság számára elegendő gabona. A jóslat — hála Istennek — nem vált be, mert a tudós kifelejtette a számításából, hogy azóta egész más eszközökkel, más maggal termelnek, amely ilyen módon nagyon felemelte a termelés eredményét. Ma ötven százalékkal termelünk többet, mint negyven évvel ezelőtt és az emelkedés még egyre tart. Ma már olyan helyeken, mint például Alaszkaiban is terem gabona. Még az is igazolja a tudós tévedését, hogy 1914 óta lényegesen lejjebb szállt a gabona ára.

Hasonlóképpen tévedtek azok is, akik a pamut, a vas és a réz elfogyásával fenyegetőztek, mert a háború óta ezekből a nyersanyagokból is tultermelés van. Az egyetlen nyersanyag, amely sok aggodalomra adhat okot, a fa, amely határozottan kifogyással fenyeget, ha a kereslet évről-évre ilyen arányban növekszik és ami még súlyosbítja a helyzetet, az, hogy a fa más anyaggal nem pótolható.

Eladó!

Intézetiszékház V. Beeskereken
(Kralja Aleksandra ucca).
Téglagyár Beg. Sv. Đuradon.
Különbéle páncélszekrények.
Nagybeeskereki Népbank Rt.
Telefó: 62. 32-x.5 Telefón 62.

BALKAN BIOSKOP

Kedden csak 5 és 7 órákor Szerdán 5, 7 és 9 órákor

Este 9 órákor a 30 tagu **Dóni kozákok** művészelőadása.

Ton-film! Lady Hamilton. Ton-film!
A legszebb monumentális szerelmi film. Főszereplők: Várkonyi Mihály, Corinne Griffith és hazánk fia: Mihály Vavics.

Helyárak: 2, 4, 6 és 8 dinár.

Meghívó.

A Magyar Közművelődési Egyesület 1931 május 25-én d. u. 5 órákor tartja Veliki Bečkereken

rendes évi közgyűlését

a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári és pénztárnoki jelentés. 3. A tisztikar leköszönése. 4. Új tisztikar választása. 5. Esetleges indítványok.

Veliki Bečkerek, 1931 május 8.

601 Az elnökség.

A közgyűlés után tartja meg az egyesület idej első **felolvasó-ülését**, amelynek keretében felolvasás és több zeneszám lesz.

Egy új 616
sörhűtő
pumpával együtt
olcsón eladó
Ud. Hermana Bergenthal
Vojvode Bojovica ul 37

Bérbe keresek kis családi házat

a város bármely részén egy külön

vagy olyan **LAKÁST**, ahol a baromfitartás megvan engedve.

619

Cím: **Bachmajer** portás, Hotel Vojvodina.

Új hangszerüzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy a volt Lenhardt-féle helyiséget teljesen újboi felszerelve megnyitottam. Raktáron tartok minden néven nevezendő hangszereket. 420-25.19

Kain Lajos, hangszerkészítő.

Főüzlet: Subotica. Fróküzlet: Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra 34.

4 szobás lakás

fürdőszobával

azonnal vagy június 1-re kiadó.

Ugyanott egy **zongora** eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 610-2.2

A Bega mellett kiadó azonnal **két nagy helyiség** (6x6 m), amely festődének vagy más vállalatnak igen megfelelő, továbbá egy nagy befogadóképességű **buzamagtar**, azután egy aszfaltrozott **pinchelyiség** a Žitni trgon, amely borpincének nagyon alkalmas. Bővebbet **Klein Bernátnál V. Bečkerek**

Vennék jó állapotban levő kis jégszekrényt

Özv. **Kurländer Antalné**

Krunszka ucca 13 615

Telefon

21

Pleitiz Fer. Pál
könyvnyomdája
Veliki Bečkerek, Obiliceva u. 4.

Alapítva 1846.

Mindenféle nyomtatványok a legmodernebb kivitelben Lapkiadás - Nyomtatványraktár - Tömönítőde - Vonalozó-intézet - Könyvkötészet Ruggyantabélyegzőgyártás